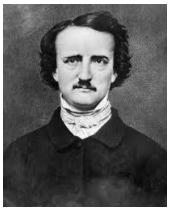
Elaborat conform Anexei 2 la Ordinul MEC nr. 511/2026

Literatura universală
Clasa: a XI-a
Sesiunea de vară
Competențe specifice:
CS 1. Interpretarea textelor literare de referință prin raportarea la epocă/curent literar sau mișcare literară, asumându-și valori general-umane.
CS 2. Valorificarea experiențelor de lectură în abordare inter-/transdisciplinară, manifestând respect, toleranță pentru diversitatea culturală.
CS 3. Exprimarea identității culturale proprii în context universal, dovedind interes și implicare în dialogul intercultural și literar.

Unități de conținut:
ROMANTISMUL
Contextul istoric și noțiuni generale
Lirica romantică

I. Privire de ansamblu asupra romantismului

<table>
<tr><th>Nr.</th><th>Item posibil</th><th>Răspuns așteptat</th><th>Punctaj acordat</th></tr>
<tr><td colspan="4">CUNOAȘTERE și ÎNȚELEGERE</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Încercuiește Adevărat sau Fals dacă autorii din listă aparțin romantismului.
V. Hugo A F
H. de Balzac A F
A.P. Cehov A F
A. de Lamartine A F
A. Mickewicz A F</td><td>Adevărat: V. Hugo, A. de Muset, A. de Lamartine, A. Mickewicz
Fals: H. de Balzac, A.P. Cehov</td><td>6 puncte
1+1+1+1+1+1
Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Unește numele autorului din coloana A cu titlul unui text scris de acesta din coloana B.
<table><tr><td>H. Heine
Novalis
Fr. Schiller
M. Lermontov
Goethe
Al. Dumas</td><td>Faust
Cei trei muschetari
Lorelei
Odă bucuriei
Demonul</td></tr></table></td><td>Răspunsuri corecte:
H. Heine – Lorelei
Novalis – Imnuri către noapte
Fr. Shiller – Odă bucuriei
M. Lermontov – Demonul
Goethe – Faust
Al. Dumas – Cei trei muschetari</td><td>6 puncte
1+1+1+1+1+1
Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td><table><tr><td></td><td>Imnuri către noapte</td></tr></table></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Recunoaște autorii din imagine, precizându-le numele și un text de referință din creația acestora.<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table></td><td>A.S. Pușkin
M.V. Lermontov
E.A. Poe
G.G. Byron
Se vor accepta oricare titluri corecte, complete, potrivite celor patru autori identificați.</td><td>8 puncte
4+4
Câte 1 punct (1+1+1+1) pentru fiecare autor recunoscut.
Câte 1 punct (1+1+1+1) pentru fiecare titlu corect și complet.</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Încercuiește în lista propusă literele care preced trăsăturile personajului romantic.
a. Robust, de o sănătate ireproșabilă;
b. Sensibil și bântuit de doruri metafizice;
c. Posesiv și violent;
d. Cu un profund sentiment al demnității;
e. Pragmatic și materialist;
f. Revoltat, gata să schimbe fața lumii.</td><td>Sunt corecte variantele b și f.</td><td>2 puncte
1+1
Câte 1 punct pentru fiecare literă încercuită corect.</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Numește două teme preferate de autorii romantici, aducând câte un exemplu de text (numind autorul) pentru fiecare.</td><td>Se vor accepta teme specifice romantismului: iubirea, natura, istoria, timpul, condiția umană, condiția geniului, căutarea idealului/absolutului, creația, cunoașterea etc. și exemple care le conțin explicit.</td><td>6 puncte
2+4
Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare temă numită corect.
Câte 2 puncte (2+2) pentru fiecare exemplu: titlu (1) și autor (1).</td></tr>
<tr><td colspan="4">APLICARE și ANALIZĂ</td></tr>
</table>

6.	Numește o specie cultivată cu precădere de *Romantism*, motivând în două enunțuri preferința curentului pentru aceasta.	Specii: *poemul, elegia, meditația, satira; basmul, povestirea fantastică, nuvela*. În argumentare este evidențiată relația speciei alese cu o particularitate a curentului.	**3 puncte** **1+2** 1 punct pentru numirea speciei 2 puncte pentru motivarea clară (1) și plauzibilă (1) a preferinței.
7.	Comentează, în spațiul rezervat, sugestia unuia din titlurile propuse, raportându-l la *Romantism:* „Palatul bântuit” (E. A. Poe), „Căderea unui înger” (A. de Lamartine), „Fecioara din Orelans” (F. Schiller), „Prometeu” (Goethe).	Se va accepta un răspuns în care: - este comentată sugestia titlului cu referire la figura de stil, simbolul, motivul pe care îl conține; - este evidențiată relația titlului ales cu specifiul curentului din care face parte.	**5 puncte** **3+2** 3 puncte pentru comentarea completă (1), adecvată (1) și nuanțată (1) a sugestiei titlului. 2 puncte pentru referința logică (1) și justificată (1) la curentul literar.
8.	Descrie, în 4-6 rânduri, relația romanticului cu lumea, menționând o ipostază definitorie a acestuia, cu o referință literară concretă.	Ipostaze acceptate: *inadaptatul, scepticul, răzvrătitul/ revoltatul* etc.	**6 puncte** **2+2+2** 2 puncte pentru descifrarea relației. 2 puncte pentru numirea și comentarea ipostazei. 2 puncte pentru exemplul potrivit (1) și argumentat (1).
SINTEZĂ, EVALUARE și CREARE			
9.	Pornind de la una din picturile alăturate (1. de Eugène Delacroix și 2. de Caspar David Friedrich), elaborează un text coerent de 12-14 rânduri despre valoarea curentului romantic în istoria civilizației umane, în care te vei referi la două particularități ale acestuia și la doi autori reprezentativi. 1.	Se va accepta un text în care: - este elucidată valoarea romantismului în istoria civilizației umane; - sunt numite și comentate două particularități ale curentului; - este stabilită o relație pertinentă între una dintre picturi și trăsăturile menționate;	**12 puncte** **2+4+4+2** 2 puncte pentru localizarea explicită (1) și argumentată (1) a curentului în istoria civilizației umane. 4 puncte (2+2) pentru numirea și descifrarea a două particularități ale curentului. 4 puncte (2+2) pentru numirea și justificarea

	 2. 	- sunt angajați, argumentat, doi autori reprezentativi ai curentului.	importanței autorilor de referință. 2 puncte pentru relaționarea plauzibilă cu una dintre picturi.
10.	Exprimă-ți, în spațiul rezervat, opinia față de importanța studierii romantismului în școală, justificându-ți răspunsul cu două argumente/referințe concrete.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - sunt formulate două argumente valide, diferite/două referințe concrete, ilustrative.	**5 puncte** **2+2+1** 2 puncte pentru exprimarea clară, explicit formulată a opiniei în raport cu problema enunțată. Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare argument valid/pentru fiecare referință concretă. 1 punct pentru coerența și structura adecvată a textului de opinie.
11.	Dan Grigorescu susține că: „*În conștiința publică a secolului al XIX-lea, Byron a fost identificat cu romantismul.*” Elaborează un text coerent de 15-16 rânduri în care să prezinți un scriitor care, pentru tine, se identifică cu romantismul.	Se va accepta un text în care: - este ales un scriitor romantic de referință; - este formulată clar și argumentat propria opinie față de autorul ales;	**14 puncte** **1+2+4+4+2+1** 1 punct pentru numirea unui scriitor romantic. 2 puncte pentru formularea propriei opinii în raport cu alegerea. 4 puncte (2+2) pentru numirea și comentarea

	Vei angaja în textul tău două particularități ale creației acestuia (genuri/specii cultivate, izvoare de inspirație, teme, particularități de stil etc.) și două titluri reprezentative ale autorului ales.	- sunt numite și comentate două particularități ale creației acestuia; - sunt numite două texte ale autorului și este justificată valoarea reprezentativă a titlurilor de referință; - sunt prezentate circumstanțe doveditoare din textele alese.	particularităților creației autorului ales. 4 puncte (2+2) pentru referința la două texte ale autorului ales: titlul (1) și argumentarea alegerii (1). 2 puncte (1+1) pentru angajarea circumstanțelor din textele menționate. 1 punct pentru coerența textului.
12.	Completează diagrama Venn cu câte două deosebiri și o asemănare dintre *Romantism* și *Clasicism/Iluminism*.	Se va accepta orice schemă care va conține rubrici separate pentru trăsăturile specifice ale celor două curente comparate (câte 2 pentru fiecare) și o rubrică pentru asemănările dintre ele (1).	**6 puncte** **2+2+1+1** 2 puncte (1+1) pentru formularea a două trăsături specifice romantismului. 2 puncte (1+1) pentru formularea a două trăsături specifice curentului ales pentru comparare. 1 punct pentru identificarea unei asemănări dintre curente. 1 punct pentru elaborarea schemei.

I. Analiza unui text liric romantic

Citește textul propus și realizează în baza lui următorii itemi:

O dată te văzui – doar o dată:
Sunt ani de-atunci – câți?– nu trebui să spun.
Era o adâncă noapte de iulie;
Din cercănata lună care plana,
Tăindu-și, ca sufletul tău, drum prin cer,
Cădea în liniște, pe efluvii de somn,
Un văl de lumină, cu argint în mătase,
Pe înaltele fețe-a o mie de roze
Care creșteau în fermecata grădină
Unde și vântul intra tremurând,

Cădea pe înaltele fețe-ale rozelor
Ce surâdeau murind la pământ, fermecate
De tine, și de-armonia prezenței tale.

(E. A. Poe. fragment din „*Elenei”*)

Nr.	Item posibil	Răspuns așteptat	Punctaj acordat
CUNOAȘTERE și ÎNȚELEGERE			
1.	Transcrie din fragment patru elemente din câmpul semantic al naturii, comentând, într-un enunț dezvoltat, abundența acestora în text.	Se vor acepta oricare cuvinte/sintagme din câmpul semantic al naturii. Enunțul va sublinia interesul romanticilor pentru natură.	**6 puncte** **4+2** Câte 1 punct (1+1+1+1) pentru fiecare element corect. 2 puncte pentru argumentarea logică (1) și nuanțată (1) a câmpului semantic cerut.
2.	Numește timpul dominant al verbelor din text, argumentând într-un enunț dezvoltat valoarea stilistică a acestuia.	Se va accepta un răspuns care va descifra valoarea stilistică a timpului trecut al verbelor, cu referire la înclinarea romanticilor spre amintiri, spre trecut.	**3 puncte** **1+2** 1 punct pentru numirea timpului verbelor. 2 puncte pentru comentarea adecvată, nuanțată a valorii stilistice a timpului trecut.
3.	Scrieți numele a trei personaje feminine ce aparțin romantismului, indicând textul și autorul.	Se vor accepta oricare nume corecte din romantismul universal sau românesc, de tipul: *Margareta, Tamara, Annabele Lee, Lenore, Tatiana Larina, Cătălina, Cezara* etc., cu indicarea textului și autorului.	**9 puncte** **3+3+3** Câte 1 punct (1+1+1) pentru fiecare nume de personaj feminin romantic, corect și complet. Câte 1 punct (1+1+1) pentru fiecare titlu corect și complet. Câte 1 punct (1+1+1) pentru numele fiecărui autor corect și complet.
APLICARE și ANALIZĂ			
4.	Motivează, în trei enunțuri, sugestia unui indicator de timp în fragmentul propus, făcând	*adâncă noapte de iulie* Se va accepta un comentariu al sugestiei timpului nocturn din	**5 puncte** **1+2+2** 1 punct pentru numirea indicatorului de timp.

	referință la un text romantic din literatura română.	poem, cu referință la un text din literatura română, care aparține curentului romantic.	2 puncte pentru comentarea sugestiei acestuia. 2 puncte pentru referința la un text romantic din literatura română: titlul (1) și autorul (1).
5.	Descrie, în 4-5 rânduri, starea eului liric din fragment, cu un citat din text.	Se va accepta un text în care: - este numită starea eului liric din fragment; - este interpretată și susținută cu o referință directă la text starea numită.	**4 puncte** **1+2+1** 1 punct pentru identificarea stării. 2 puncte pentru comentarea clară și nuanțată a stării. 1 punct pentru citatul din text.
6.	Descrie, în 4-5 rânduri, atmosfera din grădină, angajând două secvențe de text.	Se va accepta un text care să descrie atmosfera textului, pronind de la două secvențe reprezentative.	**6 puncte** **2+2+2** 2 puncte (1+1) pentru secvențele de text reprezentative. 2 puncte pentru deducerea atmosferei din secvențele selectate. 2 puncte pentru caracterul descriptiv al textului.
7.	Analizează, în spațiul propus, semnificația contextuală a simbolului **roza**.	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația simbolului în general; - este interpretată semnificația contextuală a acestuia.	**4 puncte** **2+2** 2 puncte pentru relevarea semnificației simbolului în general. 2 puncte pentru formularea semnificației simbolice și interpretarea în context.
8.	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența subliniată, numindu-i tipul.	Se va accepta un răspuns în care: - este rescrisă complet figura de stil; - este nominalizată corect figura de stil: personificare, epitet.	**5 puncte** **1+1+3** 1 punct pentru rescrierea completă a figurii de stil. 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil. 3 puncte pentru comentarea completă, adecvată și

		- este evidențiată sugestia contextuală a figurii de stil analizate.	nuanțată a sugestiei contextuale.
SINTEZĂ, EVALUARE și CREARE			
9.	Compară, în spațiul rezervat, semnificația simbolului **lună** din versurile „*Din cercănata lună care plana,/ Tăindu-și, ca sufletul tău, drum prin cer,/ Cădea în liniște, pe efluvii de somn,/ Un văl de lumină, cu argint în mătase...*” cu semnificația aceluiași simbol din „Scrisoarea I” de Mihai Eminescu: „*Lună tu, stăpân-a mării, pe a lumii boltă luneci/ Și gândirilor dând viață, suferințele întuneci*.”	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația simbolului în general; - este interpretată semnificația contextuală a acestuia în ambele texte; - este comparată valoarea simbolului prin asemănare/deosebire.	**7 puncte** **2+2+2+1** 2 puncte pentru relevarea semnificației simbolului **lună** în general. 2 puncte (1+1) pentru formularea semnificației simbolice și interpretarea în cele două contexte. 2 puncte pentru compararea simbolului prin asemănare/deosebire. 1 punct pentru coerența comentariului.
10.	Comentează, în spațiul propus, motivul literar identificat în primul vers, în raport cu același motiv dintr-un alt text cunoscut.	Se va accepta un răspuns în care: - este identificat motivul literar din primul vers: *al îndrăgostirii la prima vedere*; - este relevată semnificația motivului literar al *îndrăgostirii* în textul dat; - este reperat un element din text prin care se exprimă acest motiv; - este ales adecvat textul de referință; - este interpretat același motiv în textul ales; - este prezentat un exemplu relevant.	**7 puncte** **1+2+2+2** 1 punct pentru identificarea corectă a motivului literar. 2 puncte pentru comentarea semnificației motivului literar al *îndrăgostirii* în textul analizat. 2 puncte pentru referința exactă la textul ales pentru comparație, numind titlul (1) și autorul (1). 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales, prin referințe concrete.
11.	Pornind de la oximoronul din finalul poemului, formulează atitudinea față de viață și moarte a romanticilor,	Se va accepta un text în care:	**10 puncte** **1+2+2+2+2+1** 1 punct pentru identificarea oximoronului.

	exprimându-ți propria opinie cu două argumente valide.	- este numit și comentat oximoronul *surâdeau murind*; - este fomulată atitudinea romanticilor față de tema propusă; - este formulată clar propria opinie în raport cu atitudinea formulată; - este susținută opinia cu două argumente valide, diferite; - este formulată o concluzie pertinentă în raport cu cele scrse.	2 puncte pentru comentarea logică și plauzibilă a acestuia. 2 puncte pentru numirea (1) și interpretarea (1) atitudinii. 2 puncte pentru exprimarea clară, explicit formulată a opiniei în raport cu problema enunțată. Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare argument valid. 1 punct pentru coerența și structura adecvată.
12.	Transformă fragmentul liric propus într-un fragment de jurnal.	Se va accepta un text care va valorifica elementele fragmentului (instanțe poetice, timp și spațiu, stări, intenții, atmosferă etc.) și va respecta forma de jurnal a textului elaborat.	**6 puncte** **2+2+2** 2 puncte pentru valorificarea complexă (1) și potrivită textului liric (1) a circumstanțelor din fragment. 2 puncte pentru transformarea acestora în proză. 2 puncte pentru caracterul confesiv/intim al textului elaborat (1) și pentru coerența lui (1).
13.	Numește titlul și autorul unui text romantic care te-a impresionat în acest semestru, motivându-ți preferința în două enunțuri dezvoltate.	Se va accepta oricare text studiat la clasă în acest semestru, cu două argumente care să susțină alegerea.	**6 puncte** **1+1+4** 1 punct pentru numirea titlului textului. 1 punct pentru indicarea numelui autorului. Câte 2 puncte (1+1) pentru fiecare argument valid (1), formulat corect (1).
14.	Alberto Manguel afirmă că: *Biblioteca ideală (ca orice*	Se va accepta un text care conține:	**14 puncte** **2+8+2+2**

	bibliotecă) include cel puțin un rând care a fost scris pentru tine. Pornind de la citat, elaborează, în spațiul rezervat, un eseu structurat despre experiența ta de lectură, referindu-te la două cărți care „au fost scrise pentru tine”. (Referințele pot fi ambele din literatura universală, dar și una din universală și una din literatura română.)	- comentarea înțelegerii secvenței ***cărți scrise pentru tine***; - referirea convingătoare la două texte din literatura universală sau română; - exprimarea propriului punct de vedere în raport cu actul lecturii și impactul acestuia; - formularea unei concluzii pertinente în rezultatul propriei reflecții.	2 puncte pentru comentarea înțelegerii secvenței ***cărți scrise pentru tine***. 8 puncte (4+4) pentru angajarea explictă (1) și argumentată (1) a două texte, cu indicarea titlului și autorului (2). 2 puncte pentru explicarea propriului punct de vedere despre actul lecturii și impactul acestuia. 2 puncte pentru formularea unei concluzii pertinente.

Unități de conținut:
REALISMUL
Contextul apariției şi noțiuni generale
Romanul realist
Personajul realist

I. Privire de ansamblu asupra realismului

Nr.	Item posibili	Răspuns așteptat	Punctaj acordat
CUNOAȘTERE și ÎNȚELEGERE			

<table>
<tr>
<td>1.</td>
<td>Unește prin linii numele autorului din coloana stângă cu titlul operei corespunzătoare din coloana dreaptă:

<table>
<tr><td>H. de Balzac</td><td>Suflete moarte</td></tr>
<tr><td>N. V. Gogol</td><td>Roșu și negru</td></tr>
<tr><td>H. Ibsen</td><td>Doamna Bovary</td></tr>
<tr><td>A. P. Cehov</td><td>O casă de păpuși</td></tr>
<tr><td>Stendhal</td><td>Pescărușul</td></tr>
<tr><td>G. Flaubert</td><td>Eugénie Grandet</td></tr>
</table>
</td>
<td>Se va accepta asocierea corectă a fiecărui nume de autor din coloana stângă cu titlul operei corespunzătoare din coloana dreaptă.</td>
<td>6 puncte
1+1+1+1+1+1
Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.</td>
</tr>
<tr>
<td>2.</td>
<td>Alege din coloana B răspunsurile potrivite pentru conceptele din coloana A, înscriind litera corespunzătoare în dreptul fiecăruia.
A
Realism _____
Clasicism _____
Romantism _____
B
a) receptarea creativă a folclorului, a istoriei naţionale;
b) descrierea detaliată a vieţii cotidiene/a portretului uman: exteriorul vieții reflectă esența ei;
c) tendința de a evada din realitatea concretă într-un univers alternativ;
d) regula celor „trei unități”: unitatea timpului, locului și acțiunii;
e) analiza fenomenelor sociale și critica societății burgheze;</td>
<td>Se va accepta selectarea și înscrierea corectă a literelor corespunzătoare pentru fiecare concept din coloana A, prin asocierea adecvată cu răspunsurile din coloana B.</td>
<td>6 puncte
1+1+1+1+1+1
Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.</td>
</tr>
</table>

	f) arta și literatura educă omul în spiritul rațiunii.		
3.	Stabilește valoarea de adevăr (A/F) a enunțurilor de mai jos, referitoare la personajul realist, încercuind răspunsul corect: a) **P. r.** provine, de regulă, din aristocrație și are simțul onoarei și al datoriei. A F b) **P. r.** este influențat de contextul istoric și social. A F c) **P. r.** este excepțional, aflat în împrejurări excepționale. A F d) **P. r.** manifestă un caracter tipic în împrejurări tipice. A F	Se va accepta stabilirea corectă a valorii de adevăr pentru fiecare enunț.	**4 puncte** **1+1+1+1** Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.
4.	Numește două specii literare cultivate de scriitorii realiști, indicând pentru fiecare câte un autor și un titlu de operă reprezentativă.	Se va accepta un răspuns care conține numirea a două specii literare specifice realismului; indicarea numelui autorului; specificarea titlurilor reprezentative.	**6 puncte** **2+2+2** 2 puncte (1+1) pentru indicarea corectă a două specii literare. 2 puncte (1+1) pentru menționarea autorilor. 2 puncte (1+1) pentru specificarea corectă a titlurilor.
5.	Alege din lista propusă un motiv specific curentului realist, argumentându-ți într-un enunț dezvoltat opțiunea. *Natura feerică, lupta pentru avere, familia fericită, căutarea absolutului, războiul, cunoașterea, moștenirea, căsătoria din interes.*	Se va accepta un enunț argumentativ care va relaționa unul dintre motive: *lupta pentru avere, războiul, moștenirea, căsătoria din interes* cu o temă/un principiu realist.	**3 puncte** **1+2** 1 punct pentru alegerea motivului. 2 puncte pentru argumentarea logică și fondată.
APLICARE și ANALIZĂ			

6.	Examinează imaginea propusă. Alege două elemente (simboluri) reprezentate din imagine, explicând, în câte două enunțuri, modul în care acestea ilustrează două caracteristici ale realismului. 	Se va accepta identificarea și explicarea a două simboluri din imagine, prin raportare adecvată la caracteristici ale realismului.	**8 puncte** **2+2+2+2** 2 puncte (1+1) pentru selectarea a două simboluri. 2 puncte (1+1) pentru numirea a două trăsături ale realismului. 2 puncte (1+1) pentru relaționarea adecvată a simbolurilor cu caracteristicile realismului. 2 puncte (1+1) pentru respectarea limitei de întindere.
7.	Comentează, în câte un enunț dezvoltat, predominarea genului epic și absența genului liric din creația scriitorilor realiști.	Se vor accepta două enunțuri care, separat, vor relaționa specificul curentului cu particularitățile de gen.	**4 puncte** **2+2** Câte 2 puncte pentru fiecare enunț care va conține referința la specificul de curent și la cel de gen.
8.	Una dintre particularitățile realismului în literatură este *analiza fenomenelor sociale și critica societății burgheze*. Pornind de la această intenție artistică, descrie atitudinea scriitorului realist față de societate, într-un text coerent de 5-6 rânduri.	Se va accepta un text care va pune în evidență atitudinea critică, ironică, cu un profund spirit de observație și de analiză a scriitorului realist. Societatea este o sursă de inspirație, iar literatura realistă devine o frescă a acesteia.	**5 puncte** **2+2+1** 2 puncte pentru numirea și comentarea atitudinii. 2 puncte pentru descifrarea relației, cu raportare la citatul propus. 1 punct pentru coerența textului.
9.	Interpretează relația dintre *exercițiul de documentare riguroasă* a scriitorilor realiști și încercarea acestora de a produce *impresia de viață reală*, în 4-5 rânduri.	Se va accepta un text care va elucida interdependența dintre reporoducerea realității și documentarea meticuloasă. Pentru o prezentarea autentică este necesară observarea și informarea riguroasă.	**4 puncte** **2+2** Câte 1 punct (1+1) pentru explicarea celor două concepte. 2 puncte pentru descifrarea clară (1) a relației de

			interdependență (1) dintre aceste concepte.
SINTEZĂ, EVALUARE și CREARE			
10.	Compară, în cheia diagramei Venn, două personaje antitetice din literatura realistă (titlul și autorul textului), numind câte două trăsături specifice ale fiecăruia și o trăsătură comună.	Se vor accepta oricare două personaje dn literatura universală, română sau combinate, pentru care se vor identifica asemănări și deosebiri, organizate într-o schemă.	**12 puncte** **6+4+1+1** Câte 3 puncte (1+1+1) pentru numele personajului, titlul (1) și autorul (1) textului. Câte 2 puncte (1+1) pentru indicarea trăsăturilor diferite. 1 punct pentru trăsătura comună. 1 punct pentru organizarea răspunsului într-o schemă.
11.	Prezintă, în spațiul rezervat, două caracteristici ale realismului, regăsite într-un roman studiat la clasă, aparținând acestui curent literar. În elaborarea răspunsului, vei avea în vedere: a) numirea romanului ales și a autorului acestuia; b) menționarea a două trăsături specifice curentului realist; c) justificarea fiecărei trăsături prin câte un exemplu relevant, selectat din textul ales.	Se va accepta un răspuns care conține prezentarea a două caracteristici ale realismului, valorificate prin raportare la un roman studiat la clasă, cu numirea corectă a autorului și a operei, precum și justificarea fiecărei trăsături prin exemple relevante din text.	**8 puncte** **2+2+4** 2 puncte (1+1) pentru numirea autorului și a titlului operei. 2 puncte (1+1) pentru menționarea corectă a două trăsături. 4 puncte (2+2) pentru justificarea adecvată, prin exemple din text, a trăsăturilor.
12.	Formulează patru întrebări pentru un posibil interviu cu un scriitor realist concret, ordonându-le după conținut și complexitate.	Se vor accepta întrebări logice, complexe, care vor demonstra cunoașterea vieții și activității scriitorului ales, ordonate gradual.	**9 puncte** **1+ 8** 1 punct pentru alegerea unui scriitor realist. Câte 2 puncte (2x4) pentru fiecare întrebare potrivită autorului (1) și nuanțată (1).

II. Analiza unui text epic realist

Citește fragmentul propus și realizează în baza lui următorii itemi:

Verrières poate fi socotit drept unul dintre cele mai frumoase orăşele din Franche-Comté. Casele lui albe cu acoperişurile ţuguiate, din olane roşii, se întind pe povârnişul unei coline căreia pâlcurile de castani viguroşi îi scot la iveală cele mai mici ridicături. Râul Doubs curge la câteva sute de paşi mai jos de fortificaţiile înălţate odinioară de spanioli, şi acum ruinate. (...)

În Franche-Comté, cu cât ridici mai multe ziduri, cu cât îţi umpli mai mult proprietatea cu pietre rânduite unele peste altele, cu atât dobândeşti drepturi la stima vecinilor. Grădinile domnului de Rênal, primarul, pline de ziduri, mai sunt admirate şi pentru că el a cumpărat, cu ***bani grei****, anumite parcele din terenul pe care se întind acum.*

A doua zi, de cu zori, domnul de Rênal trimise după bătrânul Sorel, care, după ce se lăsă aşteptat un ceas sau două, sosi, în sfârşit, cerându-şi de la uşă o mie de iertăciuni. Sporindu-şi pretenţiile pe măsură ce vedea cât de mult şi-l doreşte domnul primar pe Julien ca preceptor, bătrânul ţăran simţi cum mintea i se luminează dintr-odată; sigur de sine, ceru să vadă cu ce se va îmbrăca fiul lui. Domnul de Rênal îşi deschise biroul şi scoase o sută de franci.

– Cu banii ăştia, fiul dumitale se va duce la domnul Durand, postăvarul, şi-şi va lua un costum negru, haină şi pantaloni.

– Dar dacă s-o întâmpla să-l iau acasă, întrebă ţăranul, care uitase deodată ploconelile, hainele negre au să-i rămână lui?

– Firește.

– Atunci, făcu Sorel cu o voce tărăgănată, nu mai rămâne decât să ne punem de acord în privința unui singur lucru: câți bani îi veți da.

– Cum! strigă domnul de Rênal indignat, ne-am învoit încă de ieri: îi dau trei sute de franci. Cred că e mult, dacă nu chiar prea mult.

– Atât ați oferit dumneavoastră, nu zic ba, răspunse bătrânul Sorel, vorbind şi mai tărăgănat încă; apoi, printr-o sclipire a minții, el adăugă, uitându-se țintă la domnul de Rênal: Alții ar da mai mult.

La auzul acestor cuvinte, primarul ***făcu fețe-fețe****. Își reveni totuși în fire și, după o discuție savantă de două ceasuri încheiate, isteţimea ţăranului întrecu isteţimea bogătaşului, care nu mai are nevoie de ea ca să trăiască. Căzură la învoială asupra tuturor numeroaselor puncte legate de rânduirea noii vieți a lui Julien; iar leafa nu numai că fu ridicată la patru sute de franci pe an, dar urma să fie și plătită dinainte, la începutul fiecărei luni.*

– Fie şi aşa, spuse domnul de Rênal, numai să isprăvim odată.

După ce domnul de Rênal îşi arătă astfel hotărârea, Sorel reveni cu prudenţă la formulele respectuoase cu care începuse şi care durară un sfert de oră şi mai bine. În cele din urmă, văzând limpede că nu mai are nimic de câştigat, se retrase. După ce îşi făcu ultima reverenţă, spuse:

– Mă duc să vă trimit băiatul la castel.

Aşa numeau localnicii locuinţa domnului primar atunci când voiau să-i facă plăcere stăpânului ei.

(Stendhal. *„Roşu şi negru”)*

PRECEPTOR - Persoană însărcinată cu educarea și instruirea particulară a unui copil (dintr-o familie bogată).

Nr.	Item posibil	Răspuns așteptat	Punctaj acordat
CUNOAȘTERE și ÎNȚELEGERE			
1.	Propune un sinonim contextual pentru lexemul *viguros* din enunțul: *... căreia pâlcurile de castani **viguroşi** îi scot la iveală cele mai mici ridicături*., argumentându-ți alegerea într-un enunț.	Se va accepta oricare dintre sinonimele contextuale potrivite.	**3 puncte** **1+2** 1 punct pentru propunerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru enunțul argumentativ construit corect (1) şi referinţa la text (1).
2.	Explică, în câte un enunț, sensul expresiilor „bani grei” și „a face fețe-fețe”, valorificând contextul în care acestea sunt utilizate.	Se va accepta un răspuns care conține explicarea adecvată a sensului contextual al fiecărei expresii și formularea enunțurilor clare și corecte.	**4 puncte** **2+2** Câte 2 puncte pentru explicarea corectă a sensului fiecărei expresii.
3.	Construiește câte un enunț cu două cuvinte din fragment care denumesc profesii/ocupații.	Se vor accepta enunțuri cu oricare două cuvinte: *primar, preceptor, postăvar, ţăran.*	**4 puncte** **2+2** Câte 2 puncte pentru fiecare enunț logic (1) ce conține cuvântul solicitat (1).
4.	Definește romanul, ca specie literară, argumentând în două teze, apartenența fragmentului la specia definită.	Se va accepta definirea adecvată a romanului și argumentarea apartenenței fragmentului la această specie, prin formularea a două teze susținute cu exemple relevante din text.	**6 puncte** **2+4** 2 puncte pentru definirea corectă, completă a speciei literare. Câte 2 puncte (2+2) pentru tezele corect formulate (1), susținute prin exemple relevante din fragment (1).
APLICARE și ANALIZĂ			
5.	Identifică două detalii descriptive din fragment, explicând, în spațiul propus, contribuția acestora la	Se va accepta un răspuns care conține identificarea și explicarea rolului detaliilor descriptive în construirea	**4 puncte** **2+2** 2 puncte (1+1) pentru identificarea corectă a două

	crearea unei atmosfere verosimile, specifice realismului.	atmosferei, prin raportare adecvată la o trăsătură a realismului (verosimilitate, observație minuțioasă a realității etc.).	detalii descriptive, în acest fragment. 2 puncte (1+1) pentru explicarea adecvată, concordantă cu textul analizat.
6.	Expune, în trei enunțuri dezvoltate, esența dialogului dintre domnul de Rênal și bătrânul Sorel.	Se va accepta un răspuns care reprezintă informația esențială din întregul dialog, fără utilizarea citatelor; redă informația prin verbe și pronume la persoana a III-a; este respectată limita de întindere.	**4 puncte** **1+1+1+1** 1 punct pentru redarea informațiilor esențiale, fără utilizarea citatelor. 1 punct pentru rezumarea întregului dialog. 1 punct pentru folosirea formelor gramaticale adecvate (pronume, verbe, la persoana a III-a). 1 punct pentru respectarea limitei de întindere.
7.	Interpretează, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea bătrânului Sorel față de fiul său, utilizând două citate din fragmentul analizat.	Se va accepta un răspuns în care este determinată atitudinea personajului; sunt comentate secvențele/citatele din text care indică asupra acesteia.	**5 puncte** **1+4** 1 punct pentru determinarea atitudinii. Câte 2 puncte (2+2) pentru fiecare citat comentat: 1 punct pentru adecvarea citatului; 1 punct pentru comentarea acestuia.
8.	Determină, în fragmentul analizat, tipul de narator și perspectiva narativă, susținându-ți opinia în două enunțuri argumentative.	Se va accepta un răspuns în care este determinat corect tipul de narator; este numită perspectiva narativă; sunt formulate argumente bazate pe raportul voce narativă–text.	**4 puncte** **1+1+2** 1 punct pentru determinarea corectă a tipului de narator. 1 punct pentru determinarea perspectivei narative. 2 puncte (1+1) pentru formularea enunțurilor cu caracter argumentativ.

9.	Scrie câte o trăsătură de caracter pentru fiecare personaj, ilustrând-o cu un exemplu potrivit din fragmentul propus. **Domnul de Rênal**: trăsătura_____; exemplu _____. **Bătrânul Sorel**: trăsătura_____; exemplu_____.	Se va accepta un răspuns care conține trăsăturile ce se deduc din text, ilustrate cu un exemplu potrivit.	**4 puncte** **2+2** Câte 1 punct (1+1) pentru numirea trăsăturii. Câte 1 punct (1+1) pentru exemplul relevant din fragment.
10.	Identifică tipul uman reprezentat de bătrânul Sorel/domnul de Rênal, susținându-ți afirmația cu două citate din fragmentul analizat, comentate în câte un enunţ.	Se va accepta un răspuns în care este numit tipul uman reprezentat de personaj; sunt rescrise două citate din text, însoţite de comentarii, care confirmă opţiunea exprimată.	**5 puncte** **1+4** 1 punct pentru identificarea tipului uman. Câte 2 puncte (2+2) pentru fiecare citat comentat: 1 punct pentru adecvarea citatului în raport cu tipologia nominalizată; 1 punct pentru comentarea lui în sprijinul afirmaţiei iniţiale.
11.	Comentează, în spațiul rezervat, două trăsături morale ale personajului domnul de Rênal/bătrânul Sorel, prin indicarea modalității și a procedeului de caracterizare, angajând secvențe relevante din text.	Se va accepta un răspuns care conține două trăsături morale ale personajului; modalitatea și procedeul de caracterizare; referinţe directe la text; comentarea fiecărei trăsături.	**10 puncte** **4+4+2** Câte 2 puncte (2+2) pentru numirea (1) și comentarea (1) trăsăturilor morale. Câte 2 puncte (2+2) pentru specificarea modalității (1) și indicarea procedeului de caracterizare (1). 2 puncte (1+1) pentru referințe directe la text.
12.	Descrie, într-un text coerent de 6–7 rânduri, imaginea societății reflectate în fragmentul analizat, valorificând două referințe relevante din text.	Se va accepta un răspuns care include descrierea adecvată a imaginii societății, prin valorificarea a două referințe relevante din text, cu respectarea limitei de întindere.	**5 puncte** **2+2+1** 2 puncte pentru descrierea coerentă și adecvată a imaginii societății.

			2 puncte (1+1) pentru valorificarea a două referințe relevante din text. 1 punct pentru coerența răspunsului elaborat.
SINTEZĂ, EVALUARE și CREARE			
13.	Identifică un motiv literar, în fragmentul propus, corelându-l, în spațiul rezervat, cu același motiv dintr-un text, aparținând literaturii române, prezentând semnificația acestuia în ambele contexte.	Se va accepta un răspuns în care este menționat un motiv literar comun; este realizată corelarea cu același motiv dintr-un text din literatura română; sunt prezentate semnificațiile contextuale ale motivului în ambele texte.	**7 puncte** **1+2+2+2** 1 punct pentru identificarea corectă a motivului literar. 2 puncte pentru comentarea adecvată a motivului în fragmentul propus. 2 puncte (1+1) pentru menționarea titlului și a autorului unui text din literatura română, pentru relaționare. 2 puncte pentru compararea semnificațiilor contextuale ale motivului în ambele texte.
14.	Identifică, în fragmentul propus, două principii estetice ale realismului, susținându-le prin câte un exemplu din text.	Se va accepta o formulare de răspuns care include identificarea principiilor estetice specifice curentului; raportarea la fragment prin câte un exemplu relevant din text.	**4 puncte** **2+2** 2 puncte (1+1) pentru identificarea principiilor estetice specifice realismului. 2 puncte (1+1) pentru exemplele justificatoare din fragment.
15.	Argumentează, într-un text coerent de 6–7 rânduri, dacă replica bătrânului Sorel: *Alții ar da mai mult.* reprezintă inteligență practică sau pragmatism, formulând două argumente susținute prin referințe la fragment.	Se va accepta un răspuns care include două argumente susținute prin referințe la fragment.	**7 puncte** **1+4+2** 1 punct pentru definitivarea clară a opțiunii: inteligență sau pragmatism. 4 puncte (2+2) pentru fiecare argument elaborat. 2 puncte (1+1) pentru referințe textuale angajate.

16.	Realizează, în spațiul rezervat, o caracterizare a personajului domnul de Rênal/bătrânul Sorel, în baza fragmentului analizat. În compoziţia ta, vei ţine cont de următoarele cerinţe: a) comentarea a două trăsături morale ale personajului; b) interpretarea adecvată a atitudinii personajului (unul față de celălalt). c) referinţa convingătoare la un personaj din alt text literar, (din literatura universală sau română), în baza unor tangenţe ce țin de obișnuințe, convingeri, felul de a fi al personajelor.	Se va accepta un răspuns în care: - sunt comentate două trăsături morale ale personajului domnul de Rênal/bătrânul Sorel; - este interpretată adecvat atitudinea personajului față de celălalt; - este realizată referinţa la un personaj din alt text literar, (din literatura universală sau română), în baza unor tangenţe: obișnuințe, convingeri, felul de a fi al personajelor.	**18 puncte** **8+3+7** a) 8 puncte (4 +4): 1 punct pentru specificarea modalității de caracterizare; 1 punct pentru numirea procedeului de caracterizare; 1 punct pentru deducerea trăsăturii personajului; 1 punct pentru elucidarea rolului acestei trăsături în conturarea portretului personajului caracterizat. b) 3 puncte: 1 punct pentru determinarea atitudinii; 1 punct pentru referință la text; 1 punct pentru interpretarea adecvată, cu reper contextual, a atitudinii numite. c) 7 puncte: 2 puncte (1+1) pentru menționarea corectă a numelui personajului selectat, a titlului cărții și a autorului; 2 puncte pentru referința la o situație concretă/adecvată din textul ales; 3 puncte pentru comentarea/interpretarea tangenței de referință.
17.	Pornind de la afirmația criticului Gaëtan Picon: *„Realismul se definește prin grija de a descoperi, de a revela o realitate pe care romantismul a evitat-o sau a disimulat-o.”*, dezvoltă teza enunțată, în spațiul propus, formulând două raționamente	Se va accepta un răspuns care conține dezvoltarea adecvată a tezei, prin formularea a două raționamente distincte, susținute prin raportare la fragmentul propus.	**8 puncte** **4+2+2** 4 puncte (2+2) pentru formularea a două raționamente distincte. 2 puncte pentru explicarea sensului secvenței indicate.

	distincte, prin raportare la fragmentul analizat. În elaborarea răspunsului, vei avea în vedere: a) formularea a două raționamente clare și distincte (idei argumentate); b) explicarea secvenței: „de a revela o realitate”, în context realist; c) valorificarea fragmentului, prin referire la elemente concrete (detalii descriptive, relații sociale, comportamente etc.); d) organizarea ideilor într-un discurs coerent și argumentativ.		2 puncte pentru valorificarea adecvată a fragmentului.
18.	Redactează o postare pe blog, de 9–10 rânduri, din perspectiva unuia dintre personaje, în care acesta să reflecteze asupra negocierii privind angajarea lui Julien, evidențiind intențiile, motivațiile, dilemele și atitudinile manifestate. (Atribuie un titlu sugestiv blogului și utilizează un limbaj adecvat unui text reflexiv.)	Se va accepta un răspuns care conține redactarea unei postări pe blog, de tip text reflexiv, cu propunerea unui titlu adecvat situației și respectarea limitei de întindere; care prezintă perspectiva unuia dintre personaje și valorifică situația negocierii privind angajarea lui Julien.	**6 puncte** **2+2+1+1** 2 puncte (1+1) pentru titlul propus și perspectiva unui personaj. 2 puncte pentru reperarea informațiilor din fragment: intenții, motivații, dileme și atitudini manifestate. 1 punct pentru caracterul reflexiv al textului. 1 punct pentru coerența și logica răspunsului.

Unități de conținut
REALISM
Romanul realist
Personajul realist
Eseu de caracterizare a personajului
Eseu structurat
Eseu argumentativ

Citește textul propus și realizează în baza lui sarcina:

Câteodată se gândea că totuşi zilele acestea erau cele mai frumoase din viaţa ei, luna de miere, cum se spunea. Ca să-i guste dulceţa, ar fi trebuit, desigur, să fi plecat spre ţările acelea cu nume răsunătoare, unde primele zile ale căsătoriei au cele mai suave leneviri. Pe pernele diligenţei, adăpostită de storurile de mătase albastră, urci la pas pe drumuri prăpăstioase, ascultând cântecul surugiului, al cărui ecou răsună prin munţi, laolaltă cu clopoţei caprelor şi vuietul înfundat al cascadelor. Când apune soarele, respiri, pe malul golfurilor, parfumul livezilor de lămâi; pe seară, pe terasa vilelor, singuri, cu degetele împreunate, priveşti cerul înstelat, făcând planuri. I se părea că anumite locuri de pe pământ erau menite să-ţi dea fericire, aşa cum o plantă ar creşte numai într-un anumit teren şi nu i-ar prii în altă parte. De ce oare nu putea ea să stea rezemată de balustrada balconului unei vile elveţiene, sau să-şi închidă tristeţea într-un conac scoţian, alături de un soţ îmbrăcat într-o haină de catifea neagră, cu pulpane lungi, cu botfori moi, pălărie ţuguiată şi manşete!

Poate că ar fi dorit să destăinuiască cuiva toate acestea. Dar cum să exprimi acea nespusă greutate care ţi-apasă inima, schimbătoare ca norii, învolburată ca vântul? Îi lipseau deci cuvintele, ocazia şi îndrăzneala.

Totuşi, dacă Charles ar fi vrut, dacă ar fi bănuit, dacă măcar o singură dată privirea lui i-ar fi ghicit gândul, din inima ei s-ar fi desprins o bogăţie neaşteptată de sentimente, aşa cum cad fructele de pe un spalier când le atingi. Dar pe măsură ce viaţa lor intimă era tot mai strânsă, simţea o înstrăinare sufletească ce o îndepărta de el.

Conversaţia lui Charles era searbădă, ca un trotuar, şi-n ea defilau toate ideile comune, în veşmântul lor de rând, fără să stârnească vreo emoţie, să te facă să râzi sau să visezi. Spunea că pe când locuia la Rouen nu avuse niciodată curiozitatea să se ducă la teatru, să vadă actorii din Paris. Nu ştia nici să înoate, nici să facă scrimă, nici să tragă cu pistolul, iar într-o zi nu fu în stare să explice un termen de călărie pe care ea îl întâlnise într-un roman. Nu cumva un bărbat trebuia, dimpotrivă, să ştie tot, să se priceapă perfect la orice, să te iniţieze în focurile pasiunii, în rafinamentul vieţii, în toate tainele?! Dar acesta n-o învăţa nimic, nu ştia nimic, nu dorea nimic. O credea fericită; şi ea nu-i ierta această linişte atât de temeinic înscăunată, această seninătate greoaie, şi nici fericirea însăşi pe care i-o dădea.

(Gustave Flaubert. „*Doamna Bovary*”)

Nr.	Item posibil	Răspuns așteptat	Punctaj acordat
SARCINĂ INTEGRATOARE			
1.	Elaborează un **eseu de caracterizare a personajului** feminin din fragment. Parametri posibili: 1.1. determinarea argumentată a tipului uman al Emmei Bovary;	Se va accepta un răspuns care conține un text coerent, în care este prezentat personajul feminin din fragment, prin valorificarea adecvată a reperelor indicate și	**20 de puncte** **2+2+2+2+2+2+3+2+2+1** 2 puncte pentru numirea (1) și argumentarea (1) tipului uman al personajului. 2 puncte (1+1) pentru numirea a două trăsături morale ale acestuia.

	1.2. deducerea a două trăsături morale ale personajului caracterizat, cu referințe textuale; 1.3. indicarea a două modalități/tehnici de caracterizare, în baza cărora au fost deduse trăsăturile; 1.4. descrierea relației dintre soți; 1.5. compararea Emmei cu soțul acesteia, Charles; 1.6. raportarea personajului la curentul literar din care face parte textul; 1.7. compararea personajului cu un altul din literatura română; 1.8. exprimarea propriei păreri față de personajul caracterizat.	organizarea logică a ideilor.	2 puncte pentru specificarea a două modalități/tehnici de caracterizare. 2 puncte pentru definirea și interpretarea relației cu celălalt personaj principal din fragment. 2 puncte pentru compararea pertinentă (1) a Emmei cu Charles în baza unei asemănări/deosebiri (1). 2 puncte pentru raportarea logică (1) și justificată (1) a personajului la curentul literar. 3 puncte pentru referința la un alt personaj cunoscut din literatura română (titlul, autorul, numele personajului). 2 puncte pentru compararea Emmei Bovary cu personajul ales, indicând asemănări/deosebiri. 2 puncte pentru exprimarea atitudinii personale față de personajul caracterizat. 1 punct pentru organizarea logică și coerentă a ideilor.
2.	Pornind de la citatul lui Alexandre Dumas: *„Nu există nici fericire, nici nenorocire pe lume. Există doar compararea unei stări cu cealaltă și atâta tot. Doar cel care a simțit nefericirea cea mai cumplită este în stare să simtă cea mai mare fericire.”,* elaborează un **eseu structurat**. Parametri posibili: 2.1. descifrarea conceptului de *fericire*; 2.2. identificarea în text a două valori umane și a	Se va accepta un eseu structurat conform reperelor propuse, cu referire la citat și cu organizarea logică a ideilor.	**20 de puncte** **2+2+4+2+2+2+2+2+2** 2 puncte pentru explicarea logică și pertinentă a conceptului propus. 2 puncte (1+1) pentru numirea a două valori umane. 4 puncte (2+2) pentru descrierea clară (numind atitudinea) și comentată a atitudinii personajului față de ele. 2 puncte (1+1) pentru referințele textuale doveditoare. 2 puncte (1+1) pentru formularea idealurilor de fericire a celor două personaje. 2 puncte pentru compararea acestora, logică și argumentată.

	atitudinii Emmei față de ele, cu câte o referință textuală; 2.3. compararea idealurilor de fericire ale celor doi soți; 2.4. exprimarea opiniei personale în raport cu așteptările personajului caracterizat; 2.5. referirea la propriile standarde de fericire; 2.6. formularea unei concluzii în raport cu tema.		2 puncte pentru exprimarea clară a opiniei față de așteptările Emmei Bovary. 2 puncte pentru referirea la propriile idealuri de fericire. 2 puncte pentru formularea unei concluzii pertinente.
3.	Pornind de la citatul lui Robert Brault: *„Bucură-te de lucrurile mărunte. Într-o bună zi s-ar putea să privești înapoi și să descoperi că erau cele mai importante.”,* elaborează un **eseu argumentativ** de 1-1,5 pagini. Parametri posibili: 3.1. exprimarea acordului sau dezacordului în raport cu o idee desprinsă din citat; 3.2. formularea a două/trei teze distincte în raport cu ideea dedusă; 3.3. susținerea fiecărei teze cu câte un argument; 3.4. selectarea din fragment a secvențelor textuale pentru fiecare argument formulat; 3.5 elaborarea unei concluzii.	Se va accepta un eseu argumentativ care va corespunde reperelor indicate și va demonstra organizarea logică a ideilor.	**23/ 30 de puncta** **2+2+6/9+4/6+4/6+2+1+2** 2 puncte pentru formularea unei idei clare (1) în baza citatului (1). 2 puncte pentru exprimarea unei opinii relavante și explicite în raport cu ideea formulată. 6/9 (3+3/+3) pentru formularea explicită (1) a două/ trei teze distincte (1), corelate cu citatul (1). 4/ 6 puncte pentru susținearea fiecărei teze cu un argument valid (1), concordant cu teza (1). 4/ 6 puncte pentru fiecare secvență textuală citată concret (1), în concordanță cu argumentul (1). 2 puncte pentru formularea unei concluzii corelate cu ideile anterioare. 1 punct pentru utilizarea conectorilor specifici. 2 puncte pentru structurarea graduală, coerentă, în alineate a textului.

Unități de conținut

MODERNISM

Diversitatea curentelor moderniste: avangardism, expresionism, existențialism, simbolism, absurd

Dramaturgia secolului al XX-lea

I. Privire de ansamblu asupra literaturii secolului al XX-lea

Nr.	Item posibil	Răspuns așteptat	Punctaj acordat
CUNOAȘTERE și ÎNȚELEGERE			
1.	Transcrie din lista propusă trei mișcări moderniste, numind câte un reprezentant al acestora în literatura universală. *Simbolism, naturalism, baroc, existențialism, parnasianism, absurd, postmodernism.*	Mișcări moderniste: *simbolism, existențialism, absurd*. Se va accepta oricare reprezentant potrivit curentului.	**6 puncte** **3+3** 3 puncte (1+1+1) pentru selectarea mișcărilor. Câte 1 punct pentru fiecare reprezentant potrivit corect mișcărilor numite.
2.	Explică, în câte un enunț, noțunile de *avangardism* și *expresionism*.	Se vor accepta explicații în conformitate cu teoria literară în vigoare.	**4 puncte** **2+2** Câte 2 puncte pentru formularea esenței noțiunii (1) și complexitatea definirii acesteia (2).
3.	Numește câte un scriitor important al secoluilui al XX-lea care a scris în limbile: *franceză -* *engleză -* *germană -* *spaniolă -* *rusă -* *italiană -*	Se va accepta oricare scriitor al secolului al XX-lea, potrivit limbii în care a scris.	**6 puncte** **1+1+1+1+1+1** Câte 1 punct pentru fiecare nume corect.
4.	Formulează, într-un enunț dezvoltat, relația dintre *curent literar* și *manifest literar*.	Se va accepta o explicație care subliniază valoarea manifestului literar în cadrul fiecărui curent.	**4 puncte** **2+2** Câte 1 punct (1+1) pentru elucidarea esenței noțiunilor propuse. 2 puncte pentru relaționarea acestor noțiuni.
5.	*Condiția umană* este o temă preferată de autorii moderniști. Scrie două	Se vor accepta exemple care conțin explicit tema respectivă.	**4 puncte** **2+2**

	exemple de text (numind autorul) la această temă.		Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare titlu complet. Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare autor al acestora indicat corect.
APLICARE și ANALIZĂ			
6.	Explică, în două enunțuri, preferința simboliștilor pentru poezie, făcând referință la o trăsătură a curentului.	Se va accepta oricare argumentare care va angaja una dintre trăsăturile simbolismului: *- simbolismul pune accentul pe stările indefinite, neclare: tristețea, dezgustul, spleenul, angoasa, oboseala psihică, disperarea, apăsarea, spaima, nevroza, golul etc.* *- atitudinile sau stările sufletești sunt sugerate prin simboluri.* *- raportul dintre simbol și eul poetic nu este exprimat, ci sugerat, sugestia este o manieră artistică obligatorie a creației simboliste.* ***-** sinestezia este un procedeu artistic care marchează asocierea concomitentă a mai multor percepții diferite (parfum, culoare, sunet) și trezirea simultană a simțurilor.* *- muzicalitatea creației simboliste se construiește prin muzicalitatea interioară a versurilor, prin repetarea unor cuvinte, vocale sau refrenuri.* *etc.*	**5 puncte** **2+2+1** 2 puncte pentru formularea potrivită (1) și completă (1) a trăsăturii curentului. 2 puncte pentru relaționarea pertinentă (1) și nuanțată (1) a relației trăsăturii numite cu genul liric. 1 punct pentru formularea explicației.
7.	Alege din listă unul dintre titlurile textelor moderniste, comentându-i semnificația în trei enunțuri. *W. Golding. „Împăratul muștelor”/ F. Kafka. „Procesul”/ A. Camus. „Străinul”/ R. Musil. „Omul fără însușiri”/ J. Joyce. „Ulise”/ E. Cioran.*	Se va accepta un răspuns în care: - este comentată sugestia titlului cu referire la figura de stil, simbolul, motivul pe care îl conține; - este evidențiată relația titlului ales cu specifiul curentului din care face parte.	**5 puncte** **3+2** 3 puncte pentru comentarea completă, adecvată și nuanțată a sugestiei titlului. 2 puncte pentru referința logică (1) și justificată (1) la curentul literar.

	„Tratat de descompunere”/ E. Ionesco. „Rinocerii”/ G. Orwell. „1984”		
8.	Justifică relația dintre caracterul subiectiv al literaturii moderniste și trecerea la naratorul intradiegetic (la persoana I), formulând două enunțuri dezvoltate.	Se va accepta un răspuns care va conține, cu cuvinte proprii, explicația: - naratorul heterodiegetic, la persoana III, a fost înclocuit cu cel la persoana I, astfel perspectiva obiectivă este anulată, iar vocea naratoare devine confesivă și implicată subiectiv în poveste.	**4 puncte** **1+1+2** 1 punct pentru explicarea noțiunii de *caracter subiectiv*. 1 punct pentru elucidarea specificului narațiuniii la persoana I. 2 puncte pentru relaționarea celor două noțiuni, logic (1) și explicit (1).
9.	Descrie, în 6-7 rânduri, atitudinea personajului față de dragoste, făcând referință la un cuplu dintr-un text modern universal (titlul și autorul).	Se va accepta alegerea unui text modern, cu indicarea autorului, care conține motivul cuplului. Se va descrie atitudinea față de dragoste a unui personaj din cuplu, cu referințe textuale doveditoare.	**8 puncte** **3+2+2+1** 3 puncte pentru numirea textului, autorului și cuplului. 2 puncte pentru descrierea atitudinii unui personaj din cuplu față de dragoste. 2 puncte pentru comentarea (1) și argumentarea cu text (1) a atitudinii respective. 1 punct pentru elaborarea coerentă a descrierii.
SINTEZĂ, EVALUARE și CREARE			
10.	Interpretează, în spațiul rezervat, motivul *confesiunii*, ca nevoie fundamentală a personajului modern, făcând referință la un text care îl conține.	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația motivului literar al *confesiunii* în relație cu personajul modern; - este reperat un exemplu de text prin care se exprimă acest motiv.	**5 puncte** **2+3** 2 puncte pentru comentarea semnificației motivului literar al *confesiunii* în raport cu specificul personajului modern. 3 puncte pentru referința exactă la textul ales pentru ilustrare, numind titlul (1), autorul (1) și personajul confesiv (1).

11.	J.-P. Sartre susține că *omul este condamnat la libertate*. Formulează două avantaje și două riscuri ale libertății pentru tânărul contemporan.	Se vor accepta două avantaje și două dezavantaje distincte și clar formulate.	**8 puncte** **4+4** Câte 2 puncte (2+2) pentru fiecare avantaj corelat cu conceptul *libertate* și cu vârsta tinereții. Câte 2 puncte (2+2) pentru fiecare dezavantaj corelat cu conceptul *libertate* și cu vârsta tinereții.
12.	Elaborează un text coerent de 8-10 rânduri în care să recomanzi colegilor tăi un text modern, aducând două argumente în favoarea lecturii acestuia.	Se va accepta un text argumentativ care conține titlul și autorul unui text modern, cu două argumente în favoarea acestuia și respectă structura textului de acest tip.	**9 puncte** **1+2+4+2** 1 punct pentru adresare. 2 puncte pentru alegerea textului modern: titlul (1) și autroul (1). Câte 2 puncte (2+2) pentru fiecare argument disctinct, formulat clar (1) și convingător (1). 2 puncte pentru respectarea structurii textului argumentativ: conectori logici, concluzie.

II. Analiza unui text dramatic modern

Citește fragmentul propus și realizează în baza lui următorii itemi:

VLADIMIR: *Să nu mai pierdem vremea cu vorbe goale…* (Scurtă pauză. Cu vehemență.) *Să facem ceva, cât avem ocazia! Doar nu e nevoie de noi în fiecare zi. La drept vorbind, nici nu e neapărat nevoie de noi. Şi alţii ar putea să facă treaba la fel de bine, dacă nu şi mai bine chiar. Strigătul pe care l-am auzit adineauri se adresa mai degrabă întregii omeniri. Dar aici, în clipa de faţă, noi suntem omenirea, chit că ne place asta sau nu. Să profităm, până nu-i prea târziu. Să reprezentăm cu demnitate, măcar o dată, specia în care ne-a vârât nenorocirea. Ce părere ai?*
ESTRAGON*: N-am ascultat.*
VLADIMIR*: E drept că dacă stai să cântăreşti cu braţele încrucişate argumentele pro şi contra, facem şi aşa cinste condiţiei umane. Tigrul sare să-şi ajute semenii fără să stea pe gânduri. Sau fuge în adâncul desişurilor. Dar nu asta e problema. Ce face noi aici, iată ce trebuie să ne*

întrebăm. Şi avem norocul să ştim. Da, în această imensă confuzie, un singur lucru e clar: aşteptăm să vină Godot.
ESTRAGON*: Adevărat.*
VLADIMIR*: Sau să cadă noaptea.* (Scurtă pauză.) *Suntem la întâlnire şi-atât. Nu suntem sfinţi, dar suntem la întâlnire. Câţi oameni pot să spună asemenea lucruri?*
ESTRAGON*: Nenumăraţi.*
VLADIMIR*: Crezi?*
ESTRAGON*: Nu ştiu.*
VLADIMIR*: Se prea poate.*

(Samuel Beckett. fragment din „*Aşteptându-l pe Godot”*)

Nr.	**Item posibil**	**Răspuns aşteptat**	**Punctaj acordat**
CUNOAŞTERE şi ÎNŢELEGERE			
1.	Construieşte câte un enunţ cu sensul propriu şi cel figurat al cuvintelor: *gol* şi *adânc*.	Se vor acepta oricare enunţuri în limita sensurilor din dicţionar.	**8 puncte** **2+2+2+2** Câte 2 puncte pentru fiecare sens corect (1), inclus în enunţuri ilustrative (1).
2.	Plasează în enunţuri adverbele care ar echivala locuţiunile: *cu deminitate, cu vehemenţă* şi *cu braţele încrucişate*.	Se vor accepta enunţuri cu adverbele egale ca sens (sinonime) cu locuţiunile adverbiale din fragment.	**6 puncte** **2+2+2** Câte 1 (1+1+1) punct pentru adverbul potrivit. Câte 1 punct (1+1+1) pentru fiecare enunţ ilustrativ.
3.	Explică în câte un enunţ sensul contextual al sintagmelor: *a cădea noaptea* şi *a face cinste*.	Se vor accepta explicaţiile cu cuvinte proprii a sintagmenlor propuse.	**4 puncte** **2+2** Câte 2 puncte pentru elucidarea sensului contextual (1) într-un enunţ logic şi corect (1).
4.	Transcrie din text o didascalie, justificând, într-un enunţ, rolul ei.	Se va accepta oricare una din cele două didascalii, cu explicarea valorii de limbaj paraverbal.	**3 puncte** **1+2** 1 punct pentru transcriere didascaliei. 2 puncte pentru justificarea rolului corect (1), conform teoriei literare (1).

APLICARE și ANALIZĂ			
5.	Comentează, în 4-5 rânduri, valoarea stilistică a figurii de stil „imensă confuzie”, numind tipul acesteia.	Se va accepta un răspuns în care: - este nominalizată corect figura de stil: epitet inversat. - este evidențiată sugestia contextuală a figurii de stil analizate.	**4 puncte** **1+3** 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil. 3 puncte pentru comentarea completă, adecvată și nuanțată a sugestiei contextuale.
6.	Justifică prezența semnelor interogării în replicile lui Vladimir, numind o trăsătură specifică a acestuia.	Se va accepta un răspuns în care: - este comentată valoarea artistică a interogației. - este evidențiată sugestia acesteia în raport cu o trăsătură specifică a personajului.	**4 puncte** **1+2+1** 1 punct pentru identificarea unei interogații în fragment. 2 puncte pentru comentarea adecvată și nuanțată a valorii artistice a acesteia. 1 punct pentru numirea trăsăturii.
7.	Explică viziunea lui Vladimir despre omenire, angajând o secvență de text doveditoare.	Se va accepta un text în care: - este formulată viziunea personajului; - este interpretată și susținută cu o referință directă la text.	**4 puncte** **1+2+1** 1 punct pentru formularea viziunii. 2 puncte pentru comentarea clară și nuanțată a acesteia. 1 punct pentru citatul din text.
8.	Dedu câte o stare/o atitudine a fiecărui personaj, cu un exemplu potrivit din fragmentul propus. **Vladimir**: trăsătura_____; exemplu _____. **Estragon**: trăsătura_____; exemplu_____.	Se va accepta un răspuns care conține stările/atitudinile ce se deduc din text, ilustrate cu un exemplu potrivit.	**4 puncte** **2+2** Câte 1 punct (1+1) pentru numirea trăsăturii. Câte 1 punct (1+1) pentru exemplul relevant din fragment.

9.	Analizează, în spațiul propus, semnificația contextuală a simbolului **noapte**.	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația simbolului în general; - este interpretată semnificația contextuală a acestuia.	**4 puncte** **2+2** 2 punct pentru relevarea semnificației simbolului în general. 2 puncte pentru formularea semnificației simbolice și interpretarea în context.
10.	Interpretează, în text coerent de 4-5 rânduri, relația personajelor, dedusă din volumul și natura replicilor fiecăruia.	Se va accepta un răspuns în care: - este precizată valoarea discursului/dialogului/ limbajului ca mijloc de caracterizare indirectă a personajului literar; - este dedus specificul și definită relația ditre personajele fragmentului.	**5 puncte** **1+2+2** 1 punct pentru sublinierea mijlocului de caracterizare a personajului literar. Câte 1 punct (1+1) pentru deducerea specificului personajelor în baza replicilor acestora. 2 puncte pentru comentarea adecvată și nuanțată a relației dintre cele două personaje.
SINTEZĂ, EVALUARE și CREARE			
11.	Comentează, în spațiul propus, motivul literar al *așteptării*, în raport cu un alt personaj dintr-un text cunoscut.	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația motivului literar al *așteptării* în textul dat; - este reperat un element din text prin care se exprimă acest motiv; - este ales adecvat personajul de referință; - este interpretat același motiv în textul ales; - este prezentat un exemplu relevant.	**7 puncte** **2+3+2** 2 puncte pentru comentarea semnificației motivului literar al *așteptării* în textul analizat. 3 puncte pentru referința exactă la personajul ales pentru comparație (1), numind titlul (1) și autorul (1). 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales, prin referințe concrete.
12.	Elaborează un monolog, de 4-5 rânduri, în care să ilustrezi	Se va accepta un text reflexiv care va menționa	**4 puncte** **2+2**

	așteptările pe care le ai de la ultima clasă de liceu.	așteptări specifice clasei absolvente.	2 puncte pentru menționarea clară și adecvată a așteptărilor. 2 puncte pentru coerența și caracterul reflexiv al textului elaborat.
13.	Pornind de la secvența: „Tigrul sare să-și ajute semenii fără să stea pe gânduri. Sau fuge în adâncul desișurilor.”, exprimă-ți opinia în raport cu cele două comportamente, formulând două argumente valide.	Se va accepta un răspuns în care: - sunt deduse cele două comportamente antitetice; - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - sunt formulate două argumente valide, diferite.	**7 puncte** **2+2+2+1** 2 puncte pentru deducerea comportamentelor antitetice. 2 puncte pentru exprimarea clară, explicit formulată a opiniei în raport cu problema enunțată. Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare argument valid. 1 punct pentru coerența și structura adecvată a textului de opinie.
14.	Încadrează fragmentul într-un gen literar, aducând două argumente.	Se va accepta un răpuns care conține: - numirea genului dramatic al fragmentului; - două argumente pentru a demonstra apartenența textului la genul dramatic; - două secvențe ilustrative din text.	**5 puncte** **1+2+2** 1 punct pentru numirea corectă a genului. Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare argument formulat corect. Câte 1 punct (1+1) pentru fiecare exemplu plauzibil din text.
15.	Numește titlul și autorul unui text dramatic care îți pare actual, susținându-ți opinia în două enunțuri argumentative.	Se va accepta orice titlu de text dramatic, cu numele autorului, în condiția argumentării alegerii.	**6 puncte** **2+4** Câte 1 punct (1+1) pentru indicarea exactă a titlului și a numelui autorului. Câte 2 puncte (1+1) pentru fiecare enunț argumentativ, logic, adecvat, construit corect.

16.	Elaborează textul unei invitații, adresată unui prieten/unei prietene, prin care să-l/s-o inviți la spectacolul „Așteptându-l pe Godot”, care se va juca la Teatrul Național, pe data de 30 mai 2026, la ora 18:00. Vei angaja în textul elaborat două informații despre piesă, deduse din fragmentul analizat.	Se va accepta textul unei invitații, cu valorificarea legendei propuse și includerea a două informații potrivite din text (personaje, temă etc.). În text se vor utiliza convențiile acestui tip de compunere.	**10 puncte** **1+1+1+2+1+2+1+1** 1 punct pentru denumirea documentului. 1 punct pentru adresare. 1 punct pentru menționarea evenimentului. 2 puncte pentru indicarea timpului evenimentului. 1 punct pentru indicarea locului desfășurării evenimentului. 2 puncte (1+1) pentru includerea informațiilor din fragment. 1 punct pentru organizarea textului în pagină. 1 punct pentru semnătură.
17.	Exprimă-ți, în spațiul rezervat, preferința pentru un curent literar studiat anul acesta, referindu-te la o particularitate a acestuia, la un autor și un text preferat, dar și la experiența proprie de receptare.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - este reperat un exemplu din experiența proprie.	**4 puncte** **2+2** 2 puncte pentru exprimarea clară, explicit formulată a opiniei în raport cu problema enunțată. 2 puncte pentru o referință relevantă, concretă, inclusă coerent în argumentare.
18.	Elaborează un text propriu, de 0,5 pagini, în cheia unui curent literar ales de tine, numind două particularități ale acestuia pe care le vei ilustra în creația proprie. (Numește genul și specia textului. Propune un titlu.) *Curentul literar:* *Genul:*	Se va accepta un răspuns care va răspunde rubricilor indicate și parametrilor din sarcină.	**14 puncte** **1+4+1+1+2+3+2** 1 punct pentru alegerea curentului. Câte 2 puncte (2+2) pentru numirea (1) și ilustrarea particularităților de curent în textul propriu (1). 1 punct pentru numirea genului.

	Specia: *Particularități ale curentului:* *a)* *b)* *Titlul:* *Textul:*		1 punct pentru numirea speciei. 2 puncte pentru un titlu sugestiv (1), potrivit textului (1). 3 puncte pentru conținutul și mesajul textului elaborat. 2 puncte pentru coerența și corectitudinea redactării.

Total: 105 itemi